

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2020/593 AL COMISIEI**din 30 aprilie 2020****de autorizare a acordurilor și a deciziilor privind măsurile de stabilizare a pieței în sectorul cartofilor**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului ⁽¹⁾, în special articolul 222,

întrucât:

- (1) Sectorul cartofilor poate fi împărțit în două subsectoare, și anume cartofii proaspeți, care sunt achiziționați în principal pentru consumul casnic, și cartofii destinați prelucrării, care sunt utilizați în hrana pentru animale și în produsele alimentare prelucrate, cum ar fi cartofii congelați (inclusiv cartofii pai congelați), cartofii uscați și cartofii preparați sau conservați.
- (2) Producția de cartofi a Uniunii se ridică la aproximativ 52 de milioane de tone, din care 19,5 milioane de tone corespund cartofilor destinați prelucrării. În Uniune, cei mai mari producători de cartofi destinați prelucrării sunt Belgia, Germania, Franța, Italia și Țările de Jos. Se estimează că producția de cartofi pai congelați reprezintă aproximativ 41 % din producția de cartofi destinați prelucrării.
- (3) Uniunea este un exportator net de cartofi prelucrați. Se estimează că, în medie, în ultimii 5 ani, Belgia, Germania, Franța, Italia și Țările de Jos au exportat către țări terțe echivalentul a cel puțin 4 milioane de tone de cartofi destinați prelucrării, sub formă de produse din cartofi prelucrați. Exporturile de cartofi congelați și, în special, cele de cartofi pai congelați, sunt deosebit de importante în condiții normale de piață: 64 % din cartofii congelați exportați în întreaga lume provin din Uniune, iar valoarea exporturilor de cartofi pai congelați din Uniune către țări terțe a fost estimată la 1,85 miliarde EUR în 2019.
- (4) Din cauza actualei pandemii de COVID-19 și a restricțiilor importante în materie de circulație a persoanelor instituite în statele membre, producătorii de cartofi destinați prelucrării se confruntă în prezent cu o perturbare economică ce atrage după sine dificultăți financiare și probleme de lichidități.
- (5) Răspândirea bolii și măsurile în vigoare limitează disponibilitatea forței de muncă, compromițând în special etapele de producție, de prelucrare și de transport al cartofilor destinați prelucrării.
- (6) Închiderea obligatorie a restaurantelor și a altor unități din industria ospitalității, cum sunt cantinele școlare și cele de la locul de muncă, precum și anularea evenimentelor sportive și de divertisment, precum festivalurile culturale și cele în aer liber sau turneele sportive, din Uniune și din țări terțe au dus, de asemenea, la încetarea activităților din industria ospitalității și de catering, ceea ce a determinat modificări semnificative ale modelelor de consum pentru produsele din cartofi. Întrucât consumatorii au încetat, în mare măsură, să mai mănânce la restaurant sau să mai cumpere produse de tip fast-food, cererea lor s-a reorientat către cartofii proaspeți destinați gătitului la domiciliu. În plus, creșterea consumului de anumite produse prelucrate din cartofi, cum ar fi chipsurile și piureul de cartofi uscat, nu poate compensa scăderea cererii din industria ospitalității și de catering.
- (7) În plus, cumpărătorii din Uniune și de pe piața mondială anulează contracte și întârzie încheierea altora noi, anticipând scăderi suplimentare ale prețurilor. De asemenea, exporturile sunt afectate de provocări logistice, deoarece începutul pandemiei de COVID-19 în China a condus la o congestiune semnificativă a porturilor din această țară și din restul lumii. Se preconizează că numărul de curse suspendate va continua să crească cel puțin până în iunie 2020, ceea ce va determina scăderea numărului de containere, în special al celor utilizate pentru transportul produselor proaspete și congelate, creșterea semnificativă a tarifelor și, pentru exportatori, amânarea expedierilor. Începând cu cea de-a patra săptămână a lunii martie 2020, producătorii de cartofi destinați prelucrării din Uniune au raportat că numărul tranzacțiilor dintre statele membre a scăzut cu 25 %-47 % și, în cazul exporturilor către țări terțe, cu 30 %-65 %.

(1) JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

- (8) Drept urmare, deși cererea de cartofi proaspeți a crescut în această perioadă, s-a înregistrat o scădere drastică a cererii de cartofi destinați prelucrării, cu un impact imediat și grav asupra pieței. Scăderea drastică a cererii se referă în special, dar neexclusiv, la cartofii destinați prelucrării utilizați la fabricarea cartofilor pai congelați și a altor tipuri de cartofi tăiați și de produse ambalate în vid, care sunt consumate în mod normal în fast-food-uri și în restaurante. Din cauza caracteristicilor diferite ale cartofilor proaspeți și ale cartofilor destinați prelucrării, cartofii destinați transformării nu pot fi comercializați pe piața cartofilor proaspeți. Drept urmare, întrucât nu există tranzacții, prețurile de pe piețele la termen au scăzut în mod semnificativ, cotațiile din aprilie 2020 fiind, potrivit rapoartelor, cu 90 % mai reduse decât cele din ianuarie 2020. Ca urmare a opririi tranzacțiilor, în unele state membre producătoare, precum Belgia și Franța, nu mai există cotații de preț pentru anumiți cartofi destinați prelucrării, ceea ce constituie un semn de scădere acută a volumului și a valorii tranzacțiilor. În alte state membre, precum Germania și Țările de Jos, au fost raportate scăderi de prețuri de 90 % pentru cartofii destinați prelucrării.
- (9) În plus, cantități mari de cartofi destinați prelucrării sunt stocate în prezent în depozite. Se estimează că cel puțin 2 650 000 de tone de cartofi destinați prelucrării (în valoare de 400 de milioane EUR) din campania 2019 vor rămâne în depozite până la sfârșitul campaniei 2020, și anume până în luna iulie 2020. Cartofii destinați prelucrării care au fost recoltați în octombrie/noiembrie 2019 și care se află încă în depozite vor deveni în curând improprie pentru orice utilizare din cauza deteriorării calității lor. Pentru a face loc cartofilor recoltați în cursul campaniei 2020, producătorii vor trebui să distrugă acea parte din stocurile rămase care nu poate fi prelucrată la timp. Întrucât producătorii vor trebui să suporte costurile aferente transportului și distrugerii producției, există riscul ca aceștia să prefere, ca o soluție de ultimă instanță, împrăștierea pe câmp a cartofilor destinați prelucrării. Aceasta riscă să aibă consecințe ecologice și fitosanitare de lungă durată, deoarece cartofii respectivi vor germina deasupra culturilor ulterioare și ar putea dezvolta boli susceptibile să provoace o contaminare de lungă durată a solului și să pericliteze pe termen lung noile plantații.
- (10) Ca urmare a circumstanțelor enumerate mai sus, aceste evenimente se califică drept o perioadă de dezechilibru grav al pieței.
- (11) Pentru a-i ajuta pe producătorii de cartofi să găsească un echilibru în această perioadă de dezechilibru grav al pieței, este oportun să se permită fermierilor, asociațiilor de fermieri sau asociațiilor de astfel de asociații sau organizațiilor de producători recunoscute, asociațiilor de organizații de producători recunoscute și organizațiilor interprofesionale recunoscute să încheie acorduri și să ia decizii temporare cu privire la cartofii destinați prelucrării, pentru o perioadă de 6 luni. Aceste măsuri includ: (i) retragerile de pe piață și distribuirea gratuită, (ii) transformarea și prelucrarea, (iii) depozitarea, (iv) promovarea în comun și (v) planificarea temporară a producției.
- (12) Aceste acorduri și decizii privind cartofii destinați prelucrării ar putea include: (i) retragerea cartofilor de pe piață în vederea distrugerii lor ordonate sau a distribuirii lor gratuite către băncile de alimente sau către instituțiile publice, (ii) prelucrarea cartofilor în alte scopuri, cum ar fi hrana pentru animale, producția destinată metanizării, (iii) crearea și găsirea de capacități de depozitare și pregătirea cartofilor pentru perioade de depozitare mai lungi, (iv) promovarea consumului de produse din cartofi prelucrați și (v) măsuri de planificare în scopul reducerii cantităților utilizate pentru viitoarele plantații și ajustarea contractelor existente pentru cartofii recoltați în cursul campaniei 2020.
- (13) Toate acordurile sau deciziile privind cartofii destinați prelucrării trebuie să fie autorizate temporar, pentru o perioadă de 6 luni. Întrucât aceasta este perioada în care trebuie gestionate stocurile existente de cartofi din campania 2019, iar cartofii din campania 2020 vor fi recoltați începând din vară, se preconizează că măsurile vor avea cel mai mare impact în această perioadă.
- (14) În conformitate cu articolul 222 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, autorizația se acordă dacă aceasta nu afectează funcționarea pieței interne și dacă acordurile și deciziile vizează exclusiv stabilizarea sectorului. Aceste condiții specifice exclud acordurile și deciziile care conduc direct sau indirect la împărțirea piețelor, la discriminarea pe criterii de naționalitate sau la fixarea prețurilor. Acordurilor și deciziilor care nu îndeplinesc condițiile respective sau care nu mai îndeplinesc aceste condiții li se aplică articolului 101 alineatul (1) din tratat.
- (15) Autorizația prevăzută în prezentul regulament trebuie să acopere teritoriul Uniunii, având în vedere că dezechilibrul grav al pieței afectează întreaga Uniune.

- (16) Pentru ca statele membre să aibă posibilitatea de a evalua dacă acordurile și deciziile privind cartofii destinați prelucrării nu aduc atingere bunei funcționări a pieței interne și vizează exclusiv stabilizarea sectorului cartofilor, este necesar ca informațiile privind acordurile încheiate și deciziile luate, precum și privind volumul de producție și perioada de timp care fac obiectul acestora să fie transmise autorităților competente, inclusiv autorităților de concurență, din statul membru care deține cea mai mare proporție din volumul estimat al producției de cartofi care face obiectul acestor acorduri sau decizii.
- (17) Având în vedere dezechilibrul grav al pieței, necesitatea de a găsi o soluție de urgență pentru stocul de cartofi rămas și iminența momentului în care cartofii sunt în mod normal recoltați, depozitați și transformați, prezentul regulament trebuie să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării sale.
- (18) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Fără a aduce atingere dispozițiilor de la articolul 152 alineatul (1a), de la articolul 209 alineatul (1) și de la articolul 210 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, fermierii, asociațiile de fermieri, asociațiile de astfel de asociații, organizațiile de producători recunoscute, asociațiile de organizații de producători recunoscute și organizațiile interprofesionale recunoscute sunt autorizate să încheie acorduri privind cartofii destinați prelucrării și să ia decizii comune privind cartofii destinați prelucrării în ceea ce privește retragerile de pe piață și distribuirea gratuită, transformarea și prelucrarea, depozitarea, promovarea în comun și planificarea temporară a producției, pentru o perioadă de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Articolul 2

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că acordurile și deciziile menționate la articolul 1 nu afectează buna funcționare a pieței interne și vizează exclusiv stabilizarea sectorului cartofilor.

Articolul 3

Domeniul de aplicare geografic al prezentei autorizări este teritoriul Uniunii.

Articolul 4

(1) De îndată ce sunt încheiate acordurile sau sunt luate deciziile menționate la articolul 1, fermierii, asociațiile de fermieri, asociațiile de astfel de asociații, organizațiile de producători, asociațiile de organizații de producători recunoscute și organizațiile interprofesionale recunoscute în cauză comunică acordurile sau deciziile respective autorităților competente din statul membru care deține cea mai mare proporție din volumul estimat al producției de cartofi care face obiectul acestor acorduri sau decizii, indicând următoarele:

- (a) volumul estimat de producție vizat;
- (b) perioada de punere în aplicare preconizată.

(2) Cel târziu la 25 de zile după încheierea perioadei de 6 luni la care se face referire la articolul 1, fermierii, asociațiile de fermieri, asociațiile de astfel de asociații, organizațiile de producători, asociațiile de organizații de producători recunoscute și organizațiile interprofesionale recunoscute în cauză comunică autorităților competente menționate la alineatul (1) din prezentul articol volumul producției de cartofi vizat efectiv de acordurile sau de deciziile respective.

- (3) În conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1185 al Comisiei ⁽²⁾, statele membre notifică Comisiei următoarele:
- (a) în termen de cel mult 5 zile de la încheierea fiecărei perioade de 1 lună, acordurile și deciziile care le sunt comunicate în conformitate cu alineatul (1) în perioada respectivă;
 - (b) cel târziu la 30 de zile după încheierea perioadei de 6 luni la care se face referire la articolul 1, o prezentare generală a acordurilor și deciziilor puse în aplicare în cursul perioadei respective.

Articolul 5

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 30 aprilie 2020.

Pentru Comisie
Președintele
Ursula VON DER LEYEN

⁽²⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1185 al Comisiei din 20 aprilie 2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește notificările către Comisie ale informațiilor și documentelor, precum și de modificare și abrogare a mai multor regulamente ale Comisiei (JO L 171, 4.7.2017, p. 113).